

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 5.11.2025

Sayı : 536

10/3352

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de 2025 yılı itibarıyla tahıl üretiminde yaşanan ciddi düşüşün yem hammaddesi arzını daraltması sonucu ortaya çıkan “yem krizi”nin nedenlerinin ve çözüm önerilerinin araştırılması, yem fiyatlarındaki artışın hayvancılık ve gıda üretimi üzerindeki etkilerinin incelenmesi, yem piyasasında ithalat politikalarının, denetim mekanizmalarının ve fiyat oluşum süreçlerinin bütüncül biçimde değerlendirilmesi; yerli üretimin artırılmasına, üretici ve besicinin korunmasına yönelik kalıcı çözüm ve politika önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2025 yılı 2. Bitkisel Üretim Tahminine göre tahıl üretimi 39 milyon 22 bin tondan 34 milyon 173 bin tona gerileyerek yüzde 12,4 oranında, yaklaşık 5 milyon ton azalmıştır. Bu kaybın büyük kısmı buğday ve arpa üretiminden kaynaklanmakta; arpa üretimi yüzde 25,9 oranında düşerek 8,1 milyon tondan 6 milyon tona, buğday üretimi ise yaklaşık yüzde 13,9 azalarak 20,8 milyon tondan 17,9 milyon tona gerilemiştir.

Bu tablo, hayvancılık sektöründe yem hammaddesi arzını daraltmış ve yem fiyatlarında ciddi artışlara neden olmuştur. Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından açıklanan 250 bin ton yemlik arpa ithalatına rağmen fiyatlarda düşüş yaşanmamış, aksine Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB) Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) piyasasında arpanın kilogram fiyatı 12 TL'nin üzerine çıkmıştır. Bu durum, çiftçiden besiciye kadar geniş bir kesimi olumsuz etkilemekte, hayvansal üretim maliyetlerini artırmakta ve et, süt, yumurta gibi temel gıda ürünlerinin fiyatlarını yukarı çekmektedir.

Sektör temsilcileri; yaşanan kuraklık, don olayları ve yanlış tarım politikalarının üretim düşüşünü derinleştirdiğini, Türkiye'nin yem hammaddesinde dışa bağımlılığının giderek arttığını belirtmektedir. Bu süreçte yem fiyatlarındaki artış, küçük ve orta ölçekli hayvancılık işletmelerinin faaliyetlerini sürdürmesini zorlaştırmıştır.

TMO'nun gerçekleştirdiği ithalatların piyasalarda beklenen fiyat istikrarını sağlamaması, ithalat odaklı politikaların yapısal çözüm üretmediğini göstermektedir. Bu durum, sorunun çözümüne yönelik kamu politikalarının yetersizliğini ortaya koymaktadır.

Öte yandan yem piyasasında kayıt dışı üretim, aracı kârları ve denetim eksikliği gibi yapısal sorunlar da fiyat istikrarını tehdit etmektedir. Bakanlığın bu alandaki denetim ve yaptırım faaliyetlerinin ne düzeyde etkin yürütüldüğü kamuoyu açısından belirsizdir.

Türkiye'de hayvancılığın sürdürülebilirliği, doğrudan yem üretimi ve fiyat istikrarına bağlıdır. Ancak son yıllarda yaşanan üretim düşüşleri, çiftçinin üretimden çekilmesi, iklim kaynaklı riskler ve plansız ithalat politikaları, sektörü gıda güvenliği açısından kırılgan bir yapıya sürüklemektedir. 2026 üretim sezonuna girilirken, yemlik tahıllarda yerli üretimi artırmaya yönelik özel bir destek modeli geliştirilmemesi durumunda, önümüzdeki dönemde hayvancılıkta arz daralması ve buna bağlı gıda fiyat şokları kaçınılmaz hale gelecektir.

Bu nedenlerle; tahıl üretiminde yaşanan düşüşün yem piyasasına etkilerinin, TMO'nun ithalat politikalarının etkinliğinin, yem fiyatlarındaki artışın hayvancılık maliyetlerine yansımalarının, denetim ve yaptırım eksikliklerinin, 2026 sezonu öncesi üretim desteklerinin ve fiyat istikrarı politikalarının bütüncül biçimde incelenmesi, Türkiye'nin tarımsal üretim planlaması ve gıda güvenliği politikalarının yeniden ele alınması büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda, yem krizinin nedenlerinin ve çözüm yollarının tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Turan YALDIR	Aksaray	
Mehmet Ergün	Muş	
M. Elvan pence.	İzmir	
Y. Selçuk Toksoğlu	Bursa	
Lidvan 212	Anakkale	
Erhan Usta	Samsun	
Uğur POYRAZ	ANTALYA	
Hakan Şeref Oğuz	Afyonkarahisar	
Fikret Arslan	ANKARA	
Selçuk Gürkan	Elazığ	
Ömer Karahan	Aydın	
Yusuf AYDIN	Ararot	
Hakan Zehra	Konya	
Selçuk Toprak	Tekirdağ	
Alişen KIRKPINAR	İZMİR	
Yusuf Öztürk	Denizli	
Lutfi Uygur Karan	Yozgat	
Ayşe Pınar	Adana	
B. Kocaman	Mersin	